

עירובין כו: (תחילת הפרק) עד כח. (הנקודתיים שבאמצע העמוד)

ביאורי מושגים
 כשהתורה מביאה מילה כוללת (למשל - 'בכל אשר תאבה נפשך'), אחרי זה מילים מפורטות (למשל - בבקר, בצאן וכו'), ואחרי זה שוב כלל (למשל - 'בכל אשר תשאלך נפשך') ניתן ל'השתמש' בשני כללים לימודיים:
 כלל ופרט וכלל - אין בכלל אלא מעין הפרט - התורה מתכוונת לקבוצה כללית שיש לה מכנים משותפים (או 2 או 3 עיין בביאור מושגים בצד שמאל למטה), עם הפרט המובא באמצע, מיעוט ריבוי ומיעוט - מרבים את כל המקרים וממעטים רק דבר קיצוני אחד.
 תמד - מים המעורבבים ב'תרכיז' (שמרים שנשארו מיינ). הגמרא מחלקת בין תמד שתסס (הסוכר הפך לאכוהול) לתמד שלא תסס (הסוכר נשאר סוכר).

ניתן לערב במים המעורבים במלח.

משנה

ר' יוחנן: גם כשהמשנה קובעת כלל אין זה אומר שאין לו חריגים (ואפילו אם המשנה מונה חריגים אין זה אומר שאלו החריגים היחידים):

מקומות שבהם המשנה מביאה כלל ויש לו חריגים:

- עירוב** - לא מנו פטריות וכמהין - שאין לערב בהן.
- מצוות שנשים פטורות** - לא מנו מצה, שמחה והקהל - שנשים חייבות, ולא מנו ת"ת, פו"ר ופדיון הבן - שנשים פטורות.
- מושב הזב** - לא מנו את מרכב הזב - שנטמא.

מה מוגדר כאוכל:
 מותר לערב ולהשתתף בכל מאכל - חוץ מבמים ובמלח, ניתן לקחת בכסף מעשר שני כל מאכל - חוץ ממים ומלח, הנודר במזון אסור בכל מאכל - ומותר במים ובמלח.
מעמדו ההלכתי של האוכל המותר בעירוב:
ת"ק: ניתן לערב לנזיר ביין, ולישראל בתרומה. **סומכוס:** ישראל יכול לערב רק בחולין ולא בתרומה.
מקום הנחתו של האוכל:
ת"ק: מותר לערב לכהן בתוך בית הפרס.
ר' יהודה: מותר לערב לכהן גם בבית קברות.

'ולדות הארץ' - הדגש על הכלל הראשון, 'גידולי קרקע' - הדגש על הכלל השני.

ביאורי מושגים
ישנן שתי דרכים ללמוד כלל ופרט וכלל:
דרך א': הדגש הוא על הכלל הראשון - ממעטים כל דבר שאין לו 3 מכנים משותפים עם הפרט.
דרך ב': הדגש הוא על הכלל האחרון - ממעטים כל דבר שאין לו 2 מכנים משותפים עם הפרט.

מקורו של בן בג בג:
'בבקר ובצאן וביין' - מכאן שלבקר, לצאן וליין ניתן להוסיף גם דברים נלווים.
בשכר - מכאן שתמד שהחמיץ (תסס) נחשב שכר.

ר' יוחנן: הלימוד על הבקר מיותר. ניתן היה ללמוד עור של בקר מעור של כבשים, מי שיענה על קושיה זו אסחוב אחריו את בגדיו לבית המרחץ.

מה ניתן לקנות בכסף מעשר
פירות, בשר בהמה, וחיה - ניתן (מפורש בכתוב).
עופות - התנאים הדורשים כלל ופרט - 'ולדות הארץ': לא ניתן. התנאים הדורשים כלל ופרט - 'גידולי קרקע': ניתן.
התנאים הדורשים מיעוט וריבוי: ניתן.
דגים - התנאים הדורשים כלל ופרט: לא ניתן. התנאים הדורשים מיעוט וריבוי: ניתן.
ציר דגים ללא דגים - מי שלא מתיר דגים - לא ניתן. מי שמתיר דגים - ר' אליעזר: לא ניתן. ר"י בן גדיש: ניתן.
תמד שתסס: בן בג בג - ניתן.
הבלעה
עור עם בשר וכד עם יין: בן בג בג - ניתן.
מים עם מלח (ולר"י - ושמון): מוח' אמוראים: דעה א': ניתן. דעה ב': לא ניתן.